

Lægmandsrapport

Der lever i dag ca. 14.000 danskere med Multipel Sclerose (MS) og forekomsten er desværre stigende, især blandt kvinder. Årsagen til MS er ukendt, men den seneste forskning har peget på at D vitamin kunne være involveret og at D vitaminmangel så tidligt som i fosterlivet kunne have en afgørende betydning for individets senere risiko for MS. Statens Serum Institut har siden maj 1981 indsamlet filterpapirblodprøver (PKU-kort) på alle nyfødte, men først fornyeligt er der udviklet en meget sensitiv metode til bestemmelse af D vitamin niveau i PKU-kortene. Dette har givet os en helt unik mulighed for at undersøge om mangel på D vitamin i fosterlivet skulle øge risikoen for MS.

Ved hjælp af Scleroseregisteret identificerede vi alle personer født efter maj 1981 med MS. Ca. 600 af disse individer havde et PKU kort. Dernæst blev 1-2 kontroller, matchet på køn og eksakt fødselsdato, fremfundet i PKU-biobanken for hver af MS patienterne ("cases"). Efter eksklusion af bl.a. tvillinger, individer med utilstrækkeligt PKU kort materiale, samt kontroller der ikke var i live/bosiddende i Danmark på det tidspunkt "deres" MS case fik diagnosticeret MS, var antallet af cases og kontroller reduceret til h.h.v. 521 og 972.

D vitamin niveau i PKU kortene blev bestemt ved brug af en biokemisk analyse metode kaldet "*tandem massespektrometri*". I de statistiske analyser undersøgte vi associationen mellem D vitamin niveau og risikoen for MS ved at sammenligne D vitamin niveau mellem MS cases og kontroller, idet vi tog højde for matchningen på køn og eksakt fødselsdato.

Vi fandt at jo lavere D vitamin niveauet var hos den nyfødte, jo større var risikoen for MS. Især børn der var født med et vitamin D niveau under 30nmol/L havde en øget risiko for MS, hvorimod yderligere fordele af et stigende vitamin D niveau var knap så udtalt. Vores studie er dog baseret på individer, der blev diagnosticeret med MS i en ganske ung alder og det er derfor ikke sikkert at disse resultaterne kan overføres til alle MS tilfælde. Vi har heller ikke haft mulighed for at tage højde for betydningen af D vitamin niveau senere hen i livet.

Konklusion

Vores studier tyder på at et lavt niveau af D vitamin hos nyfødte kan være associeret med en øget risiko for MS. Da mange gravide kvinder lider af D vitamin mangel, kan denne observation muligvis få betydning for folkesundheden.